

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za period januar/siječanj-oktobar/listopad 2011. godine

Sarajevo, decembar/prosinac 2011. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	6
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	6
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	6
2.3. <i>Izvršenje budžeta entitetskih Vlada</i>	7
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	8
3.1. <i>Cijene – Indeks potražaćkih cijena (CPI)</i>	8
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	9
3.3. <i>Prosječna obavezna rezerva</i>	10
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i>	11
3.5. <i>Depoziti</i>	12
3.6. <i>Kredit</i>	13
3.7. <i>Berze</i>	14
4. Vanjski sektor.....	15
5. Strane direktne investicije.....	16

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Prve naznake o mogućem početku ekonomskog oporavka nakon recesije u 2009. su se pojavile tek u prvom polugodištu 2011. Ipak, nada o oporavku je naglo osujećena već u trećem kvartalu približavanjem brojnih ekonomskih indikatora skoro na nivo (prosjek) iz 2010. kada je zabilježen skroman ekonomski rast od svega 0,7%. Slab ekonomski rast u EU i zemljama iz neposrednog okruženja tokom drugog i trećeg kvartala 2011. su bili osnovni uzrok pomenutog usporavanja rasta u BiH. Naime, ove zemlje su ne samo važni trgovinski partneri BiH, nego takođe predstavljaju važan izvor kapitalnih i drugih novčanih priliva iz inostranstva. S tim u vezi, skroman rast proizvodnje i rast nezaposlenosti u ovim zemljama je doveo do slabljenja rasta BiH izvozne traženje, te otežanog financiranja privatne potrošnje i investicija uslijed sve slabijeg rasta inostranih priliva novca. Posljedica toga je postepeno slabljenje intenziteta rasta izvoza, domaće tražnje, pa prema tome i uvoza. Naime, rast vrijednosti robnog izvoza od 13,3% u periodu juli-septembar¹ je bio znatno niži u odnosu na polugodišnji rast od 20,5%. Slična je situacija bila i sa uvozom čiji rast u trećem kvartalu od 10,2% je znatno ispod 18% rasta u prvih šest mjeseci. Pri tome su realne stope rasta vanjske trgovine znatno niže obzirom na visok opšti porast svjetskih cijena tokom 2011. Oporavak investicija kao jedan od ključnih nosilaca ekonomskog rasta iz prvog polugodišta je takođe znatno oslabljen u trećem tromjesečju. Porast vrijednosti građevinskih radova u FBiH od 12,8% g/g u julu, a posebno rast od 4,9% u avgustu, te pad od 2,8% u septembru su znatno oslabili polugodišnji rast od 16,1%. Situacija u RS-u je bila čak i znatno lošija. Ovdje su građevinski radovi u trećem tromjesečju zabilježili nagli pad nakon polugodišnjeg rasta od 14%. Na to ukazuje snažan pad u julu i septembru od 26,8% i 32,5% respektivno, te stagnaciju u avgustu. Ipak, treba reći da je smanjivanje građevinskog rasta (barem privremeno) zaustavljeno u oktobru kada je zabilježen godišnji rast od 11,7% u FBiH, te 5,5% u RS. S druge strane, jedini pozitivan pomak zabilježen u trećem kvartalu je bilo blago jačanje rasta industrijske proizvodnje nošeno rastom proizvodnje energije i rudarstva. Ipak, ta tendencija je zaustavljena već u oktobru kada je zabilježen skroman industrijski rast od svega 0,6%.

¹ Rast g/g po mjesecima

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Prema podacima Agencije za statistiku BiH za period januar-oktobar 2011. godine industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini ostvarila je rast fizičkog obima proizvodnje u odnosu na isti period prethodne godine. Povećanje proizvodnje u prerađivačkoj industriji i u sektoru proizvodnje električne energije od oko 4%, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva od 18% omogućili su desetmesečni rast ukupne industrijske proizvodnje u BiH od 6,1% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-oktobar 2011. godine iznosio je 4% u FBiH i 6,7% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, posmatrano na mjesečnom nivou evidentno je da rast industrijske proizvodnje u BiH usporen i u oktobru 2011. godine iznosio je samo 0,6% u odnosu oktobar prethodne godine.²

Indeksi g/g		2007	2008	2009	2010	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Jan-Okt
						2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011
Industrijska proizvodnja	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	105,6	104,1	103,2	105,5	98,6	104,0
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	107,9	121,1	115,9	103,6	105,9	106,7
fizički obim	BiH	-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	110,4	110,1	104,5	101,8	100,6	106,1

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

Prosječan broj zaposlenih lica u BiH u periodu I-IX 2011. godine stagnira u odnosu na isti period 2010. godine i iznosi 694,5 hiljada lica. Posmatrajući kvartale, vidno je da se prosječan broj zaposlenih u K3 2011. godine smanjio za 0,6% g/g. Prema standardnoj klasifikaciji djelatnosti, najintenzivnije smanjenje broja zaposlenih u periodu I-IX 2011. godine je u oblasti građevinarstva (-6,7% g/g), prerađivačke industrije (-1,1% g/g) te trgovine na veliko i malo (-3,7% g/g). Broj nezaposlenih lica u BiH se nastavio uvećavati tokom mjeseca oktobra. Prosječan broj nezaposlenih lica je u periodu I-X 2011. godine uvećan za 2,4% g/g dok je administrativna stopa nezaposlenosti u BiH u septembru iznosila 43,3%.

Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-IX 2011. godine iznosila 814 KM i veća je za 2,3% u odnosu na isti period 2010. godine. Realni rast prosječne neto plate u BiH je negativan i u posmatranom periodu 2011. godine je iznosio -1,4%. U prvih devet mjeseci 2011. godine u okviru privatnog sektora najveća stopa rasta neto plata je zabilježena u oblasti rudarstva i vađenja rude (8,4% g/g) dok je u javnom sektoru najbrži rast neto plate u oblasti javne uprave (3,7% g/g). Prosječna penzija u BiH u periodu I-X 2011. godine je iznosila 338 KM što je 1,5% više u odnosu na isti period 2010. godine. Realni rast prosječne penzije u BiH je i dalje negativan zbog visoke inflacije u BiH (-2,2% g/g). Minimalne penzije u BiH se u oktobru 2011. godine nisu mijenjale i iznose 160 KM u RS i 310,7 KM u FBiH.

² Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
V 2011.	694.191	-0,4%
VI 2011.	695.270	-0,3%
VII 2011.	695.711	-0,2%
VIII 2011.	692.471	-0,5%
IX 2011.	693.359	-1,0%
I-IX 2011.	694.543	0,0%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
VI 2011.	525.877	2,8%
VII 2011.	528.429	2,4%
VIII 2011.	530.976	2,6%
IX 2011.	529.789	2,5%
X 2011.	530.893	2,7%
I-X 2011.	528.651	2,4%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
V 2011.	821	3,3%
VI 2011.	820	2,7%
VII 2011.	813	1,8%
VIII 2011.	822	2,8%
IX 2011.	814	1,7%
I-IX 2011.	814	2,3%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
VI 2011.	341	2,3%
VII 2011.	341	2,5%
VIII 2011.	340	2,4%
IX 2011.	340	2,5%
X 2011.	340	2,5%
I-X 2011.	338	1,5%

Izvori: BHAS, entitetske agencije za statistiku, zavodi za zapošljavanje i penzioni fondovi

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

U periodu od I-X 2011. godine prikupljeno je oko 4 milijarde KM prihoda od indirektnih poreza, što je više za 4,8% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Kao i tokom prethodnih mjeseci, došlo je do smanjenja prihoda od putarina od 4,0% g/g. Sa druge strane prihodi od akciza, PDV-a i carina bilježe godišnji rast od 9%, 4,9% i 3,2% respektivno. Međutim, na mjesečnom nivou se nastavlja trend smanjenja ukupnih prihoda od indirektnih poreza. Tako je u oktobru došlo do smanjenja od 3,4% u odnosu na septembar tekuće godine. Ovo smanjenje je rezultat smanjenja svih kategorija indirektnih poreza i to carina od 13,6% (m/m), akciza od 7,4% (m/m), PDV-a od 0,1% (m/m) i prihoda od putarina od 10,2% (m/m).

u milionima KM

Indirektni porezi	I-X 2010.	I-X 2011.	Trend
Carine	245,7	238,1	3,2%
Akcize	958,4	1.044,4	9,0%
PDV	2.403,3	2.522,1	4,9%
Putarine	254,3	244,0	-4,0%
Ukupno	3.861,7	4.048,6	4,8%

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreskim upravama u periodu I-X 2011. godine iznose 815,9 miliona KM, što je za 13,5% više u odnosu na isti period 2010. godine. Pri tome je u FBiH prikupljeno je 422,6 miliona KM direktnih poreza, odnosno 393,4 miliona u RS. Kretanja prihoda od direktnih poreza, doprinosa i ostalih prihoda mogu se vidjeti u tabeli ispod.

Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u periodu I-X 2010. i 2011. (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010	2011	%	2010	2011	%
Direktni porezi	444,6	422,6	-5,0%	274,4	393,4	43,4%
Porez na platu	218,9	237,4	8,5%	105,4	201,1	90,7%
Porez na dobit	165,7	118,0	-28,8%	100,9	118,7	17,6%
Porezi građana	57,2	66,3	16,0%	40,7	39,5	-2,9%
Ostali porezi	2,9	0,9	-70,0%	27,3	34,1	24,8%
Ostale takse, kazne i naknade	289,0	286,8	-0,8%	226,5	229,1	1,2%
Doprinosi	2.065,7	2.188,7	6,0%	950,3	1.094,6	15,2%
PIO	1.146,0	1.213,0	5,8%	508,7	583,6	14,7%
Zdravstvo	825,8	877,2	6,2%	381,9	433,0	13,4%
Nezaposleni	94,0	98,5	4,8%	19,5	30,2	54,8%
Dječija zaštita	-	-	-	38,2	44,8	17,4%
Zapošljavanje invalida	-	-	-	2,1	3,0	44,1%
Ukupno	2.799,3	2.898,1	3,5%	1.451,2	1.717,1	18,3%

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u periodu I-X 2011. u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen pad prihoda od direktnih poreza od 5%, dok je u RS evidentiran rast od 43,4%. U okviru direktnih poreza, prihodi od poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad od 28,8% odnosno, 70%. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast 8,5%, odnosno 16%. U RS je evidentirano smanjenje prihoda od poreza građana (2,9%), dok su prihodi od poreza na dobit (17,6%) i ostali porezi (24,8%), rasli nešto brže. Značajno je istaći stopu rasta prihoda od poreza na platu koja je iznosila 90,7%. Prikupljeni doprinosi u oba entiteta za period I-X 2011. godine, u odnosu na isti period prethodne godine bilježe rast i to FBiH od 6%, a RS 15,2%.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Ukupni prihodi ostvareni u budžetu vlade Federacije BiH za devet mjeseci 2011. godine zabilježili su rast od 1,8% u odnosu na isti period prethodne godine. U istom periodu rashodi bilježe smanjenje od 0,9%. Ukupni prihodi, za devet mjeseci 2011. godine, ostvareni u budžetu RS bilježe rast od 14,1% u odnosu na isti period prethodne godine, dok rashodi bilježe smanjenje od 2,5%. Struktura i rast prihoda i rashoda se može vidjeti u tabeli ispod.

u milionima KM

Federacija BiH	I-IX 2010.	I-IX 2011.	%
Prihodi	1.010,35	1.029,02	1,8%
Porezni prihodi	865,96	829,22	-4,2%
Neporezni prihodi	144,39	199,80	38,4%
Rashodi	1.130,74	1.121,06	-0,9%
Plaće i naknade	127,44	159,66	25,3%
Materijal i usluge	55,62	37,72	-32,2%
Tekući transferi	758,95	649,53	-14,4%

Izvor: Ministarstvo finansija FBiH

u milionima KM

Republika Srpska	I-IX 2010.	I-IX 2011.	%
Prihodi	1.034,40	1.180,10	14,1%
Porezni prihodi	900,80	1.035,10	14,9%
Neporezni prihodi	130,10	140,20	7,8%
Rashodi	1.266,00	1.234,20	-2,5%
Plate i naknade	458,90	517,60	12,8%
Materijal i usluge	49,90	47,60	-4,6%
Subvencije i transferi	237,20	246,20	3,8%

Izvor: Ministarstvo finansija RS

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

Inflacija u BiH mjerena CPI indeksom u periodu I-X 2011. godine je iznosila 3,7% g/g. Najznačajniji rast cijena u posmatranom periodu 2011. godine je zabilježen u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (6,3% g/g), stanovanja i energenata (3,1% g/g) te transporta (7,5% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
VI 2011.	103,8
VII 2011.	103,9
VIII 2011.	103,9
IX 2011.	104,0
X 2011.	103,7
I-X 2011.	103,7

Izvor: Agencija za statistiku BiH (BHAS)

3.2. Monetarni agregati³

Na kraju devetog mjeseca 2011. godine, došlo je do smanjenja ukupne novčane mase (M2) u odnosu na prethodni mjesec (-0,2% m/m) čime je dostigla nivo od oko 14,4 milijardi KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine ovaj agregat bilježi rast od 6,6% (g/g). Doprinos ovakvom kretanju M2 dale se obje njene kategorije - M1 i QM (što se detaljnije može vidjeti u tabeli ispod). U isto vrijeme, i rezervni novac (M0) bilježi smanjenje kako na mjesečnom nivou (0,5%), tako i na godišnjem (1,1%).

U milionima KM

Period	Gotovi na izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti ⁴	Rezervni novac (M0)	Gotovi na izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7
Jun-11	2.507,8	3.045,1	5.552,9	2.205,6	4.126,2	6.331,8	1.849,9	1.635,0	4.174,0	7.658,9	13.990,7
Jul-11	2.592,8	2.984,3	5.577,1	2.316,8	4.169,4	6.486,2	1.904,7	1.591,8	4.277,9	7.774,4	14.260,6
Avg-11	2.625,8	3.028,5	5.654,3	2.316,5	4.233,8	6.550,3	1.943,2	1.593,1	4.322,3	7.858,6	14.408,9
Sep-11	2.561,3	3.063,0	5.624,3	2.252,5	4.269,0	6.521,5	1.937,3	1.562,1	4.355,2	7.854,6	14.376,1
stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
Jun-11	9,7%	-1,4%	3,3%	10,9%	6,6%	8,0%	10,5%	-2,9%	2,1%	2,9%	5,1%
Jul-11	10,4%	-6,4%	0,8%	11,8%	3,8%	6,5%	13,1%	-2,7%	5,9%	5,6%	6,0%
Avg-11	10,9%	-11,8%	-2,5%	12,2%	2,9%	6,0%	14,4%	-5,4%	4,5%	4,6%	5,2%
Sep-11	6,4%	-6,6%	-1,1%	6,8%	6,6%	6,7%	14,0%	-3,6%	7,5%	6,5%	6,6%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%
Jun-11	0,1%	0,3%	0,2%	0,7%	-0,1%	0,2%	0,3%	0,1%	-0,4%	-0,1%	0,0%
Jul-11	3,4%	-2,0%	0,4%	5,0%	1,0%	2,4%	3,0%	-2,6%	2,5%	1,5%	1,9%
Avg-11	1,3%	1,5%	1,4%	0,0%	1,5%	1,0%	2,0%	0,1%	1,0%	1,1%	1,0%
Sep-11	-2,5%	1,1%	-0,5%	-2,8%	0,8%	-0,4%	-0,3%	-1,9%	0,8%	-0,1%	-0,2%

Izvor: CBBiH

³ Zbog nedostupnosti podataka o monetarnim agregatima za oktobar 2011. godine u vrijeme izrade ove informacije, dati su podaci za prvih devet mjeseci 2011. godine. Podaci za oktobar će biti naknadno objavljeni u sledećoj Informaciji o kretanju makroekonomskih pokazatelja, za novembar 2011.

⁴ Ovde su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

3.3. Prosječna obavezna rezerva⁵

Kao i prethodnog mjeseca, posmatrajući tabelu ispod uočava se da sve kategorije u njoj osim viška sredstva⁶ bilježe godišnje smanjenje, koje se nastavlja iz ranijih mjeseci. Primjećuje se da se sa smanjenjem sredstava po osnovu zakonski propisanog minimuma (OR), u isto vrijeme smanjuju i ukupna sredstva koja banke drže na računu kod CB, a po osnovu OR, ali i da višak sredstava iznad zakonski propisanog minimuma ima jako nisku stopu (svega 1,9% g/g). Međutim, ako se posmatra tabela ispod, takođe se može uočiti da na mjesečnom nivou sve kategorije bilježe pozitivne stope rasta, iako znatno manje nego na kraju prethodnog mjeseca. Prosječna stopa OR i dalje iznosi 8,5%, a implicitna stopa⁷ OR 19,1%. Prosječna visina naknade koja se bankama isplaćuje po osnovu držanja obavezne rezerve u devetom mjesecu je iznosila oko 0,5%.

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Prosječna visina naknade na obavezne rezerve kod CBBiH
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
Jun-11	15.132,6	1.293,3	2.884,3	2.884,3	1.591,1	19,1%	8,5%	1,00%
Jul-11	15.144,6	1.291,1	2.881,0	2.881,0	1.589,9	19,0%	8,5%	0,83%
Avg-11	15.311,5	1.302,4	2.915,7	2.915,7	1.613,2	19,0%	8,5%	0,74%
Sep-11	15.380,6	1.306,9	2.936,0	2.936,0	1.629,1	19,1%	8,5%	0,49%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
Jun-11	-4,2%	-21,3%	-5,2%	-5,2%	13,8%			
Jul-11	-2,4%	-20,4%	-5,1%	-5,1%	12,4%			
Avg-11	-0,9%	-19,5%	-7,4%	-7,4%	5,3%			
Sep-11	-1,2%	-20,0%	-9,2%	-9,2%	1,9%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			
Jun-11	0,1%	-0,1%	-2,8%	-2,8%	-4,9%			
Jul-11	0,1%	-0,2%	-0,1%	-0,1%	-0,1%			
Avg-11	1,1%	0,9%	1,2%	1,2%	1,5%			
Sep-11	0,5%	0,3%	0,7%	0,7%	1,0%			

Izvor: CBBiH

⁵ Zbog nedostupnosti podataka o obaveznoj rezervi za oktobar 2011. godine u vrijeme izrade ove informacije, dati su podaci za prvih devet mjeseci 2011. godine. Podaci za oktobar će biti naknadno objavljeni u sledećoj Informaciji o kretanju makroekonomskih pokazatelja, za novembar 2011.

⁶ Odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva koje banke drže na računu kod CB, a po osnovu OR.

⁷ Implicitna stopa OR predstavlja odnos ukupno prosječnog iznosa novčanih sredstava na računima rezervi komercijalnih banaka i ukupne osnovice za obračun OR.

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH⁸

Ukupne devizne rezerve na kraju devetog mjeseca, nastavljaju da se smanjuju kako na mjesečnom, tako i na godišnjem nivou, iako sa niskom stopom smanjenja. Na kraju posmatranog perioda dostigle su nivo od oko 6,2 milijarde KM, što predstavlja smanjenje od svega 0,2% (g/g), odnosno 0,3% (m/m). Kako se kreću pojedine komponente deviznih rezervi na godišnjem, odnosno mjesečnom nivou može se vidjeti detaljnije u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena (NSA - 6,2 milijardi KM, monetarna pasiva - 5,7 milijardi KM).

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
Jun-11	130,1	0,1	96	3.237,3	7,2	2.621,1	6.091,7	6.090,7	5.634,7	456,1
Jul-11	142,7	3,8	123,3	3.670,9	7,2	2.192,8	6.140,7	6.139,7	5.661,6	478,1
Avg-11	158,5	0,4	143,2	4.139,8	8,5	1.815,0	6.265,4	6.263,8	5.761,2	502,6
Sep-11	149,2	0,4	105,6	4.193,8	7,5	1.786,9	6.243,5	6.242,4	5.744,1	498,3
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
Jun-11	54,3%	-94,7%	-6,9%	46,5%	100,0%	-26,2%	2,3%	2,3%	3,2%	-7,4%
Jul-11	90,0%	40,7%	77,7%	53,8%	260,0%	-38,5%	0,7%	0,7%	0,8%	-0,1%
Avg-11	158,1%	100,0%	23,3%	56,0%	254,2%	-48,8%	-1,7%	-1,7%	-2,1%	2,3%
Sep-11	147,8%	100,0%	66,6%	60,5%	316,7%	-49,2%	-0,2%	-0,2%	-0,5%	3,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%
Jun-11	-3,3%	0,0%	25,3%	5,1%	24,1%	-6,0%	0,1%	0,1%	0,2%	-0,7%
Jul-11	9,7%	3700,0%	28,4%	13,4%	0,0%	-16,3%	0,8%	0,8%	0,5%	4,8%
Avg-11	11,1%	-89,5%	16,1%	12,8%	18,1%	-17,2%	2,0%	2,0%	1,8%	5,1%
Sep-11	-5,9%	0,0%	-26,3%	1,3%	-11,8%	-1,5%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,9%

Izvor: CBBiH

⁸ Zbog nedostupnosti podataka o deviznim rezervama za oktobar 2011. godine u vrijeme izrade ove informacije, dati su podaci za prvih devet mjeseci 2011. godine. Podaci za oktobar će biti naknadno objavljeni u sledećoj Informaciji o kretanju makroekonomskih pokazatelja, za novembar 2011.

3.5. Depoziti⁹

Na kraju rujna¹⁰ 2011. godine ukupni depoziti iznosili su 12,8 mlrd. KM što predstavlja povećanje u odnosu na isto razdoblje prošle godine od 492,1 mil. KM. Kao i u prethodnim razdobljima, najveći doprinos rastu ukupnih depozita dali su depoziti sektora stanovništva. Ovi depoziti u pomenutom razdoblju iznosili su 6,9 mlrd. KM i zabilježili su stopu rasta od 11,7% g/g.

S druge strane, depoziti sektora nefinancijskih poduzeća, kao i depoziti sektora opće vlade i dalje bilježe negativne godišnje stope rasta. Detaljan pregled dat je u tabeli ispod.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća ¹¹	Depoziti opće vlade ¹²	Ostali depoziti ¹³
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
2011.	06.	12.558,7	6.699,0	3.656,3	1.521,5	682,1
2011.	07.	12.685,5	6.751,9	3.725,0	1.484,4	724,1
2011.	08.	12.817,5	6.786,5	3.826,1	1.486,3	718,6
2011.	09.	12.825,4	6.883,8	3.682,6	1.530,6	728,5
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
2011.	06.	1,3%	10,4%	-4,2%	-16,4%	-1,2%
2011.	07.	2,2%	10,7%	-2,7%	-17,9%	7,8%
2011.	08.	1,2%	11,0%	-5,6%	-17,6%	4,6%
2011.	09.	4,0%	11,7%	-3,7%	-9,7%	12,1%
Prosječna godišnja stopa rasta za devet mjeseci						
2010.		4,3%	14,0%	2,8%	-19,3%	18,0%
2011.		2,6%	11,7%	-3,6%	-13,9%	2,34%

⁹ Zbog nedostupnosti podataka za mjesec listopad 2011. godine u vrijeme izrade, u Informaciji za siječanj-listopad 2011. godine stavljeni su podaci za rujna tekuće godine.

¹⁰ Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za rujna 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za devet mjeseci 2011. godine.

¹¹ Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

¹² Sektor opće vlade čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i necentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti). U depoziti ovog sektora u ukupnim depozitima učestvuju 11,9%, a krediti dati ovom sektoru u ukupnim kreditima 4,2%.

¹³ Ostali sektori navedeni u tabelama uključuju nebankarske financijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,9%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%, a doprinos rastu ukupnih kredita 0,1 postotni bod.

3.6. Krediti¹⁴

Ukupni krediti za devet mjeseci 2011. godine iznosili su 15,3 mlrd. KM i zabilježili su rast od 7,3% g/g. Najveći doprinos rastu dali su krediti dati nefinancijskim poduzećima (4,3 postotna boda). Za devet mjeseci 2011. godine ovi krediti iznosili su 8,1 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 8,3%.

Pored sektora nefinancijskih poduzeća, najveći doprinos rastu ukupnih kredita dao je i sektor opće vlade (1,6 postotnih bodova). Iako krediti dati sektoru opće vlade čine svega 4,2% ukupno plasiranih kredita, na kraju devet mjeseci 2011. godine zabilježili su rast od 52,1%.

Kreditni dati sektoru stanovništva za devet mjeseci iznosili su 6,5 mlrd. KM, zabilježili su stopu rasta od 2,9% g/g, a doprinos rastu ukupnih kredita iznosio je 1,3 postotna boda.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Kreditni stanovništva	Kreditni nefinancijskim poduzećima	Kreditni općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
2011.	06.	15.089,2	6.403,9	8.041,7	567,5	75,7
2011.	07.	15.216,4	6.461,3	8.086,3	592,3	76,1
2011.	08.	15.203,5	6.454,8	8.069,2	605,0	74,2
2011.	09.	15.293,2	6.465,7	8.087,5	649,3	90,2
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
2011.	06.	6,0%	1,9%	7,2%	52,3%	17,4%
2011.	07.	6,7%	2,8%	8,0%	44,0%	0,8%
2011.	08.	6,7%	3,0%	7,7%	44,8%	0,8%
2011.	09.	7,3%	2,9%	8,3%	52,1%	21,7%
Prosječna godišnja stopa rasta za devet mjeseci						
2010.		-1,7%	-4,7%	1,0%	12,9%	-30,9%
2011.		5,5%	1,6%	6,9%	43,3%	-2,2%

Izvor: Centralna banka BiH

¹⁴ Zbog nedostupnosti podataka za mjesec listopad 2011. godine u vrijeme izrade, u Informaciji za siječanj-listopad 2011. godine stavljeni su podaci za rujnu tekuće godine.

3.7. Berze

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu oktobru 2011. godine ostvaren je ukupan promet u iznosu od 10,5 miliona KM što čini 21 % od ukupnog ostvarenog prometa na BiH berzama. Promet na SASE u mjesecu oktobru bilježi rast od 53,4 % odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini odnosno pad od 58,7 % u odnosu na ukupan promet u oktobru 2009. godine. Najveći promet je ostvaren dionicama emitenta UPI Poslovni sistemi d.d. Sarajevo u iznosu od 2,2 miliona KM.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu oktobru 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od 185,6 % odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od 427 % u odnosu na promet u mjesecu oktobru 2009. godine. Najveći uticaj na promet je ostvario promet obveznicama Jahorina Osiguranje A.D. Pale u iznosu od 33,5 miliona KM.

Ukupan promet u mjesecu oktobru na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u iznosu od 49,9 miliona KM bilježi rast od 254 % poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u oktobru 2009. godine bilježi rast od 22,4 %.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Oktobar-09	25,395,048	15,330,151	40,725,199
Oktobar-10	6,613,290	7,469,907	14,083,197
Oktobar-11	10,474,320	39,385,341	49,859,662

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu septembru 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Oktobar-09	7,445,043,825.31	3,728,764,732.38	11,173,808,557.69
Oktobar-10	7,132,559,289.80	3,579,764,027.21	10,712,323,317.01
Oktobar-11	4,719,976,515.28	4,029,970,899	8,749,947,414.59

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu oktobru 2011. godine sa vrijednostima u mjesecu oktobru 2010. godine zabilježen je pad od 33,8 %, dok poredeći sa vrijednostima u mjesecu oktobru 2009. godine zabilježen je pad od 33,6 %.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu oktobru 2011. godine bilježi rast od 12,6 % u poređenju sa vrijednosti u mjesecu oktobru 2010. godine, odnosno minimalan rast od 8,1 % u odnosu na vrijednosti ostvarene u mjesecu oktobru 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u mjesecu oktobru 2011. godine bilježi pad od 18,3 % u odnosu na vrijednosti u mjesecu oktobru 2010. godine odnosno pad od 21,7 % u odnosu na vrijednosti u mjesecu oktobru 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Za razdoblje januar - oktobar 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 6,8 milijardi KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio je rast za 17,9%. Uvoz BiH za isti period 2011. godine iznosio je 12,8 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom takođe je doživio rast u iznosu od 15,2%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je za prvih deset mjeseci ove godine dostigao vrijednost od 5,9 milijardi KM i u poređenju sa prošlom godinom veći je za 12,3%.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za period januar - oktobar 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar - oktobar 2011. godine uvezla 1,8 milijardi KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 31,5%. Učešće nafte i naftnih derivata u ukupnom uvozu BiH iznosi oko 13%. Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih deset mjeseci 2011. godine iznosio skoro 1,5 milijardi KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 8,6%. Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene preradevine kojih je u periodu januar - oktobar 2011. godine uvezeno u iznosu od 1,2 milijarde KM i u odnosu na prošlu godinu, uvoz ove kategorije proizvoda je veći za 8,4%. Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 1,1 milijardu KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. Nakon oporavka od ekonomske krize koja se najviše odrazila na metalnu industriju, došlo je do značajnog oporavka i rasta uvoza baznih metala u periodu januar - oktobar 2011. godine i u odnosu na isti period prošle godine uvoz je doživio rast za 15,4%.

Na strani izvoza baznih metala situacija je dosta ohrabrujuća, jer je u prvih deset mjeseci 2011. godine rast izvoza iznosio respektabilnih 21,5%, a posmatrano vrijednosno BiH je na inozemna tržišta izvezla 1,6 milijardi KM ove kategorije proizvoda. Vrlo je bitno pronaći načina za uspješniji izvoz baznih metala, jer oni su najbolji BH izvozni potencijal. Značajna kategorija izvoza su mašine, aparati i mehanički dijelovi koje je BiH izvezla u iznosu od 680 miliona KM. Rast izvoza ove kategorije proizvoda u prvih deset mjeseci 2011. godine u odnosu na isti period prošle godinu iznosi 19,9%. Bitno je spomenuti da BiH u spoljnoj trgovini sa ovom kategorijom proizvoda (gdje dominiraju rezervni dijelovi za auto-industrije) iz godine u godinu povećava svoj izvoz. Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - oktobar 2011. godini ostvarila je izvoz od 635 miliona KM i učešće u ukupnom izvozu od oko 10%. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio rast od 15%. Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM

	Januar - Oktobar 2010	Januar - Oktobar 2011	Promjena 2011/2010
IZVOZ	5.823.640	6.864.786	17,9%
UVOZ	11.127.205	12.822.218	15,2%
TRGOVINSKI DEFICIT	-5.303.565	-5.957.432	12,3%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

5. Direktne strane investicije

Prema nepotpunim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u BiH strana ulaganja u prva tri kvartala 2011. godine su iznosila oko 137 miliona KM što predstavlja povećanje u odnosu na ulaganja u istom periodu 2010. godine za 56,7 %. Registrovana ulaganja u desetom mjesecu (četvrti kvartal) iznose 36 miliona KM. Ulaganja po kvartalima u 2009. 2010. i 2011. godini iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010	57,9	23,3	6,2	48
2011	25	40	72	36 ¹⁵

Najveći broj registrovanih stranih direktnih ulaganja u prva tri kvartala 2011. godine u Bosni i Hercegovini se i dalje odnosi na dokapitalizacije, odnosno na ulaganja dodatnog kapitala u već postojeće kompanije kao i kompanije sa minimalnim potrebnim osnivačkim ulogom (2.000 KM). Na nivou BiH u prva tri kvartala su ukupno registrirane 562 firme sa direktnim stranim ulaganjem. Od toga broja 392 firmi se odnosi na dokapitalizaciju, 151 registrovana firma je sa minimalnim osnivačkim ulogom a samo je 19 novih firmi imalo osnivački kapital veći od minimalnog.

¹⁵ Ulaganja u desetom mjesecu 2011.godine